

Raport eveniment

Consultare publică cu factorii interesați pentru susținerea meșteșugurilor tradiționale

Iași, 29 mai 2019

Introducere

Consultarea publică pe tema propunerii de politică publică alternativă privind meșteșugurile tradiționale a fost organizată de Asociația Centrul Romano de Studii și Dezvoltare Socială și partenerii săi, Ministerul Culturii și Identității Naționale și Secretariatul General al Guvernului și a avut loc miercuri, 29 mai 2019, în intervalul orar 11:00 - 15:00, în cadrul Hotelului Majestic - Sala Picasso, Iași.

Consultarea a fost organizată cu scopul de a obține informații relevante din partea factorilor interesați cu privire la propunerea de politică publică alternativă privind meșteșugurile tradiționale elaborată în cadrul proiectului „Politică publică pentru meșteșugul tradițional” (ID 112220) și de a verifica totodată măsura în care prevederile propunerii politicii publice necesită eventuale îmbunătățiri.

Evenimentul s-a concretizat în prezentul Raport de eveniment, care reprezintă o concluzionare a punctelor de vedere exprimate de către participanți în cadrul consultării.

Agenda consultării publice

Consultarea publică a fost organizată după structura următoare:

11:00 - 11:15	<i>Primirea și înregistrarea invitațiilor</i>
11:15 - 11:30	<i>Prezentarea proiectului</i>
11:30-12:15	<i>Prezentarea politicii publice privind meșteșugurile tradiționale</i>
12:15 - 12:30	<i>Pauză de cafea</i>
12:30 - 14:00	<i>Discuții privind politica publică privind meșteșugurile tradiționale - lucru cu participanții</i>
14:00 - 14:30	<i>Concluzii - centralizarea opiniilor factorilor interesați</i>
14:30 - 15:00	<i>Prânz</i>

Consultarea publică a reunit participanți din cadrul organizațiilor neguvernamentale active în domeniul meșteșugurilor tradiționale, personal din autoritățile și instituțiile publice relevante, meșteșugari și alți factori interesați din regiunea Nord-Est și vorbitori din partea organizatorilor.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Consultarea a debutat cu prezentarea proiectului susținută de Adelina Băncilă, expert evenimente publice, fiind urmată de prezentarea politicii publice privind meșteșugurile tradiționale, susținută de Mirela Cerkez, expert politici publice. La discuțiile deschise cu participanții au intervenit și reprezentanții partenerilor din cadrul proiectului.

Puncte de vedere exprimate de participanți

Participanții la consultarea publică consideră că o lege referitoare la meșteșugurile tradiționale ar fi foarte importantă și oportună pentru soluționarea problemelor existente în acest domeniu de activitate.

Au fost aduse în discuție diverse probleme cu care se confruntă meșteșugarii și s-au propus diverse potențiale soluționări ale acestora prin intermediul politicii publice alternative privind meșteșugul tradițional / propunerii legislative, grupate astfel:

- **Certificarea meșteșugarilor tradiționali:** participanții consideră că una dintre cele mai importante probleme pentru sectorul meșteșugurilor tradiționale este lipsa unei proceduri de autorizare / certificare, problemă care ar putea fi rezolvată prin soluții stipulate într-o lege a meșteșugurilor. Aceștia au fost de părere că ar trebui să se înființeze comisii formate din experți precum etnografi, istorici, meșteșugari, care să analizeze criteriile specifice pentru aprecierea fiecărei activități meșteșugărești. S-a considerat că aceste comisii ar trebui să fie înființate în cadrul Centrelor Județene pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, tot ele fiind considerate și cele mai în măsură să se ocupe cu autorizarea meșteșugarilor. De asemenea, trebuie definite niște criterii minime pentru autorizare pentru fiecare tip de meșteșug în parte. Criteriile minime pentru autorizare ar trebui să fie o combinație între anumite criterii generale, la nivel național și criterii specifice, care să țină cont de specificul regional / local.
- **Aspecte legate de fiscalitate:** au fost aduse în discuție impozitele și taxele pe care trebuie să le plătească meșteșugarii și imposibilitatea / dificultățile unora dintre ei de a face acest lucru. Printre soluții, au fost enunțate următoarele idei: oferirea unor servicii culturale în locul impozitelor (ex. predarea în școli și grădinițe a meșteșugului practicat în cadrul unor ore de lucru manual), neimpozitarea activității meșteșugărești în condițiile în care persoana respectivă are o altă activitate impozitată (ex. are un loc de muncă de bază, unde i se percep impozitul și contribuțiile pentru venitul realizat), stabilirea unui impozit forfetar cât mai mic, scutirea de la plata impozitului și contribuțiilor în primii doi ani de activitate. Totodată, se consideră că meșteșugarii ar trebui să aibă posibilitatea de a obține venituri nu numai din vânzarea produselor meșteșugărești, ci și din predarea meseriei, din cursuri.
- **Concurența neloială:** se consideră că această problemă derivă din lipsa de interes a autorităților publice locale în a sprijini meșteșugarii tradiționali. La târgurile de profil, organizate de autoritățile locale, au acces comercianți care vând produse

din China sau India, produse de serie, la prețuri derizorii raportat la prețurile care se justifică a fi cerute pentru produsele meșteșugarilor tradiționali. Astfel, meșteșugarii tradiționali rămân fără clienți, iar autoritățile locale nu fac nimic să soluționeze această problemă. Problema certificării și cea a concurenței nelocale sunt interdependente. Dacă s-ar rezolva problema certificării, s-ar putea elimina și problema concurenței nelocale la târgurile pentru meșteșuguri tradiționale, prin impunerea organizatorilor de a invita și a primi la târgurile dedicate numai meșteșugari certificați.

- **Sistemul de educație:** participanții au convenit că este necesară revitalizarea școlilor de arte și meserii, a școlilor profesionale, a uceniciei; școlile populare de artă trebuie susținute în activitățile pe care le desfășoară și cursurile pe care le susțin; ar trebui încurajată organizarea de tabere tematice meșteșugărești, deși este greu să concepi un sistem de transmitere a oricărui meșteșug prin acest gen de programe educaționale.

Concluzii și recomandări

Participanții au precizat că este important să se facă distincția dintre meșteșuguri / produse meșteșugărești și artizanat. Standardizarea nu este de dorit, deoarece specificitatea meșteșugului și a produselor este tocmai o caracteristică definitorie. De asemenea, ar trebui făcută distincție și între meșteșugurile tradiționale și cele emergente, deși uneori linia de separație este foarte fină.

Participanții au fost unanim de acord că politica publică a definit corect problema principală: „dispariția meșteșugurilor tradiționale”.

La întrebarea organizatorilor „Care dintre cele două variante propuse (reglementare sau stimularea practicării meșteșugurilor tradiționale utilizând cadrul legal existent) ar duce în mai mare măsură la rezolvarea problemei?”, participanții au optat pentru varianta reglementării.

Această variantă ar trebui să soluționeze următoarele probleme:

- Procesul de autorizare / certificare a meșteșugarilor tradiționali, inexistent momentan. S-a precizat faptul că certificarea trebuie gândită în așa fel încât, odată obținut atestatul de meșteșugar, să nu devină o țintă pentru autoritățile fiscale, pentru că în acest caz, nimeni nu își va dori neapărat să se certifice.
- Fiscalitatea - aceasta ar trebui simplificată foarte mult, însă se consideră a fi dificil de stabilit o soluție fiscală unanimă pentru toți meșteșugarii, deoarece discrepanța financiară dintre ei este foarte mare (unii meșteșugari au venituri excesiv de mici, iar alții câștigă bani suficienți pentru traiul zilnic sau chiar mult peste medie).

- Finanțare - s-a considerat necesară flexibilizarea liniilor de finanțare existente și crearea unor scheme de finanțare dedicate și personalizate meșteșugurilor tradiționale, care să țină cont de specificitatea domeniului.

